

निधी वितरण - शासन घोषित किमान आधारभूत
किंमत ही विहित कालावधीतील कृषि उत्पन्न
बाजार समितीच्या आधारित दरापेक्षा जास्त
असल्यास त्यामधील फरकाची रक्कम
बिजोत्पादक शेतकऱ्यांना वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्य व्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २७२१/प्र.क्र.११३/१ अे

मंत्रालय विस्तार, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मादाम कामा मार्ग, मुंबई-४०००३२.

दिनांक : - ०६ सप्टेंबर, २०२१.

संदर्भ:-

१. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्रमांक :- संकीर्ण २७१७/ प्र.क्र.१९९/१-अे, दिनांक १७.९.२०१८.
२. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्रमांक :- संकीर्ण २७१९/ प्र.क्र.१३८/१-अे, दिनांक ३०.१२.२०१९.
३. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र.कृआ/गुनि/१/२/एमएसपी/२१०५७/२०२०, दिनांक ०४.०९.२०२०
४. राज्यस्तरीय समितीच्या दि.२६.१०.२०२० रोजी झालेल्या बैठकीचे इतिवृत्त.
५. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र.संकीर्ण २७२०/प्र.क्र.१८/१-अे, दि. ०५.०९.२०२१
६. कृषि आयुक्तालयाचे क्र.जा.क्र.कृआ/गुनि/१/२/एमएसपी/२०२१/१८४७८, दिनांक ११.०६.२०२१

प्रस्तावना:-

राज्यातील बिजोत्पादन कार्यक्रमात स्थिरता येण्याच्या दृष्टीने तसेच, शेतकऱ्यांचा बिजोत्पादन कार्यक्रमातील सहभाग कायम राखण्याच्या दृष्टीने दिनांक १७ सप्टेंबर, २०१८ च्या शासन निर्णयानुसार शासन घोषित किमान आधारभूत किंमत ही विहित कालावधीतील कृषि उत्पन्न बाजार समितीच्या आधारित दरापेक्षा जास्त असल्यास त्यामधील फरकाची रक्कम महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित, अकोला आणि राष्ट्रीय बियाणे महामंडळ, पुणे यांच्या बिजोत्पादक शेतकऱ्यांना देण्याबाबतची नवीन योजना लागू करण्यात आलेली आहे.

महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला (महाबीज) यांच्यामार्फत सन २०१९-२० च्या खरीप/रब्बी हंगामामध्ये मुग, उडीद, तूर, सोयाबीन, भात, हरभरा व करडई इ. पिकांचे बिजोत्पादन घेतलेल्या शेतकऱ्यांना कृषि उत्पन्न बाजार समिती आधारित दर व शासन घोषित किमान आधारभूत किंमत (MSP) यामधील फरकाची रक्कम एकूण रु.२५७०.८६ लाख रकमेच्या अनुदानास मान्यता देण्यासाठीचा प्रस्ताव कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचेकडून दिनांक ०४.०९.२०२० च्या पत्रान्वये प्राप्त झालेला होता. सदर प्रस्तावास राज्यस्तरीय समितीच्या दि.२६.१०.२०२० रोजीच्या बैठकीमध्ये मान्यता देण्यात आलेली आहे. यास अनुसरून कृषि आयुक्तालयाने विनंती केलेल्या एकूण रु.२५७०.८६ लाख निधीपैकी उपलब्ध अर्थसंकल्पिय तरतूदीनुसार रु.१८७९.२४ लाख निधी वितरीत करण्यास नियोजन व वित्त विभागाने मान्यता दिलेली होती. त्यानुसार रु.१८७९.२४ लाख इतका निधी सन २०२०-२१ मध्ये कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य यांना वितरीत करण्यात आला होता. कृषि आयुक्तालयाने सन २०२१-२२ मध्ये उर्वरित रु.६९१.६२ लाख इतका निधी महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित, (महाबीज), अकोला यांना उपलब्ध करून देण्याची विनंती दिनांक ११.०६.२०२१ च्या पत्रान्वये केली होती, त्यास अनुसरून सदर निधी रु.६९१.६२ लाख वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

खरीप व रब्बी हंगाम २०१९-२० मध्ये उत्पादित केलेल्या बिजोत्पादक शेतकऱ्यांच्या बियाणांना कृषि उत्पन्न बाजार समिती आधारित दर आणि शासन घोषित किमान आधारभूत किंमत यामधील फरकाची रक्कम महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित, अकोला यांच्या मार्फत बिजोत्पादक शेतकऱ्यांना देण्यासाठी रु.६९१.६२ लाख इतका निधी कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना वितरीत करण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेसाठी होणारा खर्च हा सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षाकरीता मंजूर केलेल्या अनुदानातून भागविण्यात येऊन खालील लेखाशिर्षाखाली टाकण्यात यावा.

मागणी क्रमांक डी-३-२४०९, पिक संवर्धन, १०३, बी-बियाणे,

(००)(२८) किमान आधारभूत किंमत (MSP) आणि कृषि उत्पन्न बाजार समिती आधारभूत दर यामधील फरकाची रक्कम बिजोत्पादक शेतकऱ्यांना देण्याबाबत,(१०० टक्के राज्य कार्यक्रम)
३३- अर्थसहाय्य, (२४०९ A९२२)

३. सदर फरकाची रक्कम थेट लाभ हस्तांतरणाद्वारे बिजोत्पादक शेतकऱ्यांच्या आधारलिंक बँक खात्यामध्ये जमा करण्यात यावी. हा निधी P.L.A./बँक खात्यांमध्ये ठेवला जाणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.

४. सदर निधी खर्च करताना विहित कार्यपद्धती अनुसरून सर्व वित्तीय कायदे/टेंडर नियमावली व नियमांचे/प्रक्रियेचे/ वित्तीय अधिकारांच्या मर्यादेत / P.W.D मॅन्युअलचे अधिन राहून/C.V.C. तत्वानुसार / CAG च्या निर्देशानुसार/प्रचलित शासन निर्णय/ नियम/परिपत्रक /तरतुदीनुसार, बजेट व कोषागार नियमावलीनुसार खर्च करण्याची कार्यवाही अमंलबजावणी यंत्रणानी करावी. कोणत्याही परिस्थितीत कुठलाही शासन नियम/ अधिकाराचा भंग होणार नाही, याबाबत दक्षता घेण्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रिय कार्यालयाची राहील.

५. सदर योजनेकरिता आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना योजनेचे नियंत्रण अधिकारी म्हणून व त्यांचे कार्यालयातील सहाय्यक संचालक, लेखा -१ यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

६. प्रस्तुतचे आदेश वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ मधील भाग- पहिला, उपविभाग तीन मधील अनु क्र.४ येथील नियम २७ (२) (ब) अन्वये प्रशासकीय विभागाना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांमध्ये व वित्त विभाग अनौपचारीक सं.क्र.२६१/२०२१/व्यय-१, दि.२४/०८/२०२१ अन्वये देण्यात आलेल्या मान्यतेच्या अनुषंगाने काढण्यात येत आहे. शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं २०२१/प्र.क्र.४८/अर्थ-३, दिनांक ०६ एप्रिल, २०२१ व शासन निर्णय क्र.अर्थसं २०२१/प्र.क्र.४८/अर्थ-३, दिनांक २४ जून, २०२१ मधील अटी व शर्तीची पुर्तता करण्यात यावी.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रं. २०२१०९०७१४३९१६४५०१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(उमेश चांदिवडे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित (महाबीज), अकोला.
३. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. विभागीय व्यवस्थापक, राष्ट्रीय बीज निगम, गुलटेकडी, पुणे.
७. संचालक (निविष्ठा व गुण नियंत्रण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
८. महाव्यवस्थापक (उत्पादन), महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित (महाबीज), अकोला.
९. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१०. सर्व संचालक/सह संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
११. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
१२. महालेखापाल, महाराष्ट्र -१/२ (लेखापरिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
१३. अवर सचिव, कार्या.१४३१, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. अवर सचिव, व्यय-१, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. कक्ष अधिकारी, (अर्थसंकल्प -२ ओ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. निवडनस्ती, कार्यासन १ओ, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई .